

ZB| Planbureau
en Bibliotheek
van Zeeland

Onderzoek

Jeugdmonitor Zeeland – primair onderwijs groep 6

Onderzoeksverantwoording

In deze onderzoeksverantwoording wordt de opzet en uitvoering van de Jeugdmonitor Zeeland onder kinderen in groep 6 van het primair onderwijs op beknopte wijze besproken. Achtereenvolgens komen aan de orde:

- Doel
- Veldwerk
- Steekproef en respons
- Vragenlijst
- Controle- en correctiemethoden
- Weging
- Vergelijkbaarheid tussen meetjaren

Doel

De Jeugdmonitor Zeeland biedt beleidsmakers voor de Zeeuwse jeugd de mogelijkheid om statistische en inhoudelijke informatie over kinderen, jongeren en hun leefwereld te raadplegen.

In de Jeugdmonitor zijn en worden beleidsrelevante gegevens verzameld. Het stelt beleidsmakers in staat het beleid te onderbouwen en af te stemmen met andere organisaties.

De Jeugdmonitor bevat gegevens over de leefwereld van kinderen op het gebied van onderwijs, gezondheid, jeugdzorg, sport, welzijn, cultuur, arbeid, wonen en veiligheid. Het geeft inzicht in hoe voorzieningen functioneren, hoe Zeeuwse jongeren zich ontwikkelen, welke trends zich daarbij voordoen en welke zaken voor de toekomst belangrijk zijn.

Veldwerk

Het onderzoek onder kinderen in groep 6 van het primair onderwijs is uitgevoerd in 2003, 2006, 2010, 2014 en 2018 door Scoop/ZB in samenwerking met een wisselend extern veldwerkbureau.

Alle basisscholen in Zeeland zijn gevraagd om in het voorjaar mee te doen met het onderzoek van de Jeugdmonitor Zeeland. Via de scholen zijn de leerlingen uit groep 6 benaderd om een online vragenlijst in te vullen. Alle basisscholen ontvingen een brief met een aankondiging van het onderzoek, een aanmeldformulier, instructies voor het onderzoek en een voorbeeldbrief voor de ouders. Nadat de scholen zich hadden aangemeld, kregen de leerlingen toegang tot een digitale vragenlijst. Ook hadden de scholen de mogelijkheid om leerlingen uit groep 7 en 8 mee te laten doen met het onderzoek (optioneel). De scholen die geen mogelijkheid hadden om digitaal mee te doen met het onderzoek, konden schriftelijk deelnemen. De scholen konden de ingevulde, papieren vragenlijsten kosteloos retour sturen.

De vragenlijst wordt onder schooltijd afgenomen onder begeleiding van een leerkracht of onderwijsondersteunend personeel. Dit onderzoek verloopt in lijn met de wet Gegevensbescherming (AVG). Onder de deelnemende scholen zijn de ouders van de leerlingen uit groep 6 door de scholen zelf op de hoogte gebracht van het onderzoek. De ouders hadden de mogelijkheid om hun kind niet te laten participeren in het onderzoek.

Onderzoek primair onderwijs

Steekproef en respons

In alle onderzoeken zijn de leerlingen in groep 6 van het Zeeuwse primair onderwijs de doelpopulatie. De meeste kinderen zijn op het moment van bevraging 9 of 10 jaar oud.

Tabel 1 bevat beschrijvende statistieken, op basis van de Basisregistratie Personen, van de benaderde generaties.

Tabel 1: Beschrijvende statistiek steekproeven onderzoeken kinderen primair onderwijs (2003-2018)

Onderzoeksjaar	Geboortejaar kind	Aantal 9 of 10-jarige in absolute aantallen	... in relatieve aantallen ¹	% jongen	% meisje
2003	1992/1993	4.650	1,2%	50%	50%
2006	1995/1996	4.640	1,2%	51%	49%
2010	1999/2000	4.750	1,2%	52%	48%
2014	2003/2004	4.310	1,1%	50%	50%
2018	2007/2008	4.070	1,1%	51%	49%

Bron: CBS Microdata (2020) | peildatum: 15 april van het onderzoeksjaar, afgerond op tientallen

Tabel 2 bevat de geschatte respons per onderzoeksjaar. De geschatte responspercentages zijn berekend door het aantal respondenten in groep 6, dat woont in Zeeland, te relateren aan het gemiddeld aantal 9- en 10-jarigen op 1 januari (bron: CBS). Omdat niet altijd alle scholen in een gemeente meedoen en omdat een leerling niet altijd binnen de eigen woongemeente naar school gaat, kunnen de responspercentages binnen een gemeente fluctueren.

Tabel 2: Geschatte respons groep 6- leerlingen per onderzoeksjaar (2003-2018)

	respons				
	2003	2006	2010	2014	2018
Borsele	77%	79%	83%	53%	42%
Goes	52%	51%	58%	48%	57%
Hulst	53%	79%	48%	69%	33%
Kapelle	49%	95%	46%	65%	78%
Middelburg	70%	80%	67%	62%	69%
Noord-Beveland	105%	103%	73%	64%	19%
Reimerswaal	56%	88%	58%	32%	34%
Schouwen-Duiveland	60%	68%	36%	12%	18%
Sluis	73%	75%	61%	44%	54%
Terneuzen	60%	76%	54%	38%	20%
Tholen	42%	100%	62%	28%	39%
Veere	42%	72%	63%	51%	38%
Vlissingen	71%	82%	73%	54%	35%
Zeeland	62%	78%	60%	46%	41%

Vragenlijst

Onderwerpen die worden uitgevraagd in de vragenlijst voor kinderen in groep 6 hebben betrekking op de thema's: school, vrije tijd, (mentale) gezondheid, pesten, gezin, woonomgeving en de digitale leefwereld.

Controle- en correctiemethoden

Het databestand wordt onder andere gecontroleerd op zowel positieve als negatieve uitschieters, sterke afwijkingen ten opzichte van eerdere metingen op individueel niveau en afwijkingen op gemeenteniveau.

1. Als aandeel van de totale Zeeuwse bevolking. Het aantal inwoners op 1 januari in Zeeland bedroeg in 2003, 2006, 2010, 2014 en 2018 respectievelijk 378348; 380186; 381409; 380621; 382304.

Onderzoek primair onderwijs

Weging

Uit vergelijkingen met registratiecijfers blijkt dat in 2018 vooral scholen met een groter aantal 9-en 10-jarigen, reformatorische scholen en scholen in de gemeenten Kapelle en Middelburg hebben deelgenomen aan het onderzoek. Scholen met een kleiner aantal 9-en 10-jarigen, openbare scholen en scholen in de gemeenten Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland en Terneuzen hebben daarentegen minder vaak meegedaan.

Om voor deze onder-/oververtegenwoordiging van scholen te corrigeren, zijn de data van 2018 op schoolniveau gewogen voor het totaal aantal 9-en 10-jarige jongens en meisjes op de scholen, denominatie en vestigingsplaats van de scholen. De weegfactoren varieerden van 0,37 tot 2,35. De weging wordt gebruikt bij de beschrijvende statistieken voor heel Zeeland. Voor de meetjaren 2003, 2006, 2010 en 2014 zijn geen weegfactoren berekend.

Vergelijkbaarheid met eerdere jaren

De gegevens van de Jeugdmonitor zijn grotendeels te vergelijken met voorgaande jaren. Soms is het niet mogelijk om dit te doen. Dit kan verschillende redenen hebben:

1. Verandering in vraagstelling
2. Inkorten van de vragenlijst en het opnemen van nieuwe vragen
3. Lage respons op gemeentenniveau

In de factsheets van de Jeugdmonitor worden alleen trends weergegeven van vragen die meerdere jaren gelijk zijn gebleven. Indien dit niet het geval is wordt er enkel een beschrijving gegeven van de huidige situatie of wordt alleen een vergelijking gemaakt tussen jaren waarvoor dit wel mogelijk is.

Door de jaren heen blijven veel onderwerpen in de leefwereld van kinderen in groep 6 bestaan, maar er veranderen ook aspecten. Met name de digitale leefwereld is behoorlijk uitgebreid met de toegang tot apparaten en social media.

ZB Planbureau
en Bibliotheek
van Zeeland

Kousteensedijk 7
4331 JE Middelburg
Postbus 8004
4330 EA Middelburg
www.dezb.nl